

OBSAH

PodĎakovanie	7
Úvodom	9
Osobitný význam latinčiny	11
I. Latinská klasika o ěloveku - de homine	25
1. básnik – homo poěta	25
2. bohatý – homo dives	26
3. bojazlivý – homo timidus	27
4. ěistý – homo purus	28
5. dobrý – homo bonus	29
6. hlúpy – homo stultus	32
7. chudobný – homo pauper	34
8. lakomý – homo avarus	35
9. lenivý – homo ignavus	36
10. mladý – homo iuvenis	37
11. múdry, rozumný – homo doctus, sapiens	38
12. opitý – homo ebrius	43
13. pyšný – homo superbus	43
14. slávný – homo nobilis, dignus	44
15. spravodlivý – homo iustus	45
16. starý – homo senex	46
17. statoěný, ěestný – homo probus, honestus	48
18. šťastný, blažený – homo felix, beatus	49
19. udatný – homo fortis	52
20. vinný – homo nocens	53
21. vládnúci – homo princeps	55
22. zlý – homo malus	57
23. zrníěka na záver – granula ad conclusionem	60
II. Vnútorný svet ěloveka – homo et forum internum	71
1. bolesť – dolor	71
2. dar – dos, donum	73
3. dobro, zlo – bonum, malum	74
4. dôvera – fiducia	77
5. hanebnosť – turpitude	79
6. hlúposť – stultitia	81

7. hnev – ira, iracundia	82
8. hrešiť – peccare	85
9. chudoba – paupertas, egestas, inopia	86
10. chvála – laus, laudatio	88
11. chyba – vitium	90
12. krivda, zloba – iniuria, malitia	92
13. láska – amor	95
14. milovať – amare, diligere	98
15. nádej – spes	99
16. nenávisť – odium, invidia	102
17. potreba, nutnosť – necessitas	103
18. príjemnosť – iucunditas, suavisitas	105
19. radosť – gaudium, laetitia	106
20. sláva – gloria, claritas	108
21. smiech – risus	110
22. snaha, usilovnosť – studium, diligentia	111
23. starosť – cura	115
23. strach – metus, timor	116
24. trpezlivosť – patientia	120
25. túžba – desiderium, cupiditas	122
26. ťažkosť – difficultas, molestia	126
27. vlohy, vrodená bystrosť – ingenium, sollertia	128
28. závisť – invidia	129
29. žart – iocus	131
III. Vonkajší svet človeka – homo et forum externum	135
1. ľudská reč – lingua humana	135
a) hlas – vox	135
b) hovoriť – loquere, dicere	136
c) jazyk – lingua	139
d) povest' – fama	140
e) slovo – verbum	140
2. ľudské telo a jeho časti – corpus et partes corporis	144
a) brucho, žalúdok – venter, stomachus, gaster	144
b) hlad – fames	145
c) chuť – gustus	146
d) jedlo – cibus	147
e) jesť – edere	147

f) oči – oculi	148
g) slzy – lacrimae	149
h) spánok – somnus	151
ch) tvár – facies, frons, vultus	151
3. ľudský rozum – ratiohumana	153
a) dôkaz – argumentum, probatio	153
b) múdrosť – sapientia	154
c) následok – consequentia	157
d) príčina – causa	159
e) rozum – ratio	159
f) rozumnosť – prudentia	162
g) rozvaha – consilium	164
h) vedomosť – cognitio, scientia	166
4. mier, pokoj – pax	167
5. mravy a obyčaje – mores et consuetudines	169
a) mravy – mores	169
b) obyčaj, zvyk – consuetudo, mos	171
6. nápoj – potus	172
a) pijatika – potatio	172
b) prípitok – propinatio	176
c) voda – aqua	177
7. nebezpečenstvo – periculum	178
8. osud – fatum, fortuna, sors	182
9. pamiatka – memoria, recordatio	186
10. peniaze, majetok – pecunia, divitiae	189
a) bohatstvo – abundantia, census	189
b) peniaze – pecunia	191
c) zlato – aurum	194
11. práca – labor	195
a) dielo – opus, factum	195
b) práca – labor	195
c) robiť, konať – agere, facere	200
d) skutok – factum	202
12. pravda, klamstvo – veritas, falsum	204
a) klamstvo – falsum, mendatium	204
b) pravda – veritas	205
13. priateľ, nepriateľ – amicus, inimicus, hostis	211

a) nepriateľ – inimicus, hostis.	211
b) priateľ – amicus	213
c) priateľstvo – amicitia	218
14. príroda – natura	221
a) búrka – procella	221
b) pole – ager, campus	221
c) príroda – natura	222
d) slnko – sol	225
e) svet – mundus	226
f) zem – terra	227
15. rada – consilium	228
16. rodina – familia	255
a) brat – frater	255
b) dedič – heres	255
c) deti – liberi	256
d) dom – domus	258
e) domov – domicilium	258
f) manželstvo – matrimonium, coniugium, nuptiae	259
g) matka – mater	260
h) otec – pater	261
ch) potomstvo – posteritas, progenies, suboles	262
i) rodičia – parentes	263
j) žena – femina, mulier	263
17. smrť, umierať – mors, mori	266
a) smrť – mors	266
b) umierať – mori	275

IV. Zaradenie človeka v spoločnosti

– ordinatio hominis in societate	281
1. spoločnosť – societas	281
a) ľud – populus	281
b) moc – potestas	282
c) právo – ius	283
d) štát – civitas publica	321
e) vláda – imperium, regnum	323
f) vládár – imperator, rex	324
g) vlasť – patria	326
2. súhlas – consensus	327

3. škoda – damnum, detrimentum, incommodum	329
4. šťastie, nešťastie – fortuna, felicitas – calamitas, adversitas miseria, malum	332
5. vojna – bellum	336
6. zdravie – sanitas, valetudo	340
7. zločin a trest – delictum, crimen, maleficium et poena	361
V. Život a jeho prejavy – vita et eius significationes	367
1. budúcnosť – futurum	367
2. čas – tempus.	368
3. česť – honor	376
4. cnosť – virtus	378
5. dobrodenie – beneficium	382
6. dôstojnosť – dignitas	383
7. koniec – finis	384
8. márnosť – vanitas	385
9. násilnosť – crudelitas	386
10. nemožnosť – impossibilitas	386
11. nerozumnosť – temeritas	388
12. nespravodlivosť – iniustitia, iniquitas	392
13. ohováranie – calumnia	393
14. plynúť – praeterire	394
15. poznanie – cognitio	395
16. sila – vis, potentia	398
17. spravodlivosť – iustitia	401
18. trvácnosť – diuturnitas	405
19. vytrvalosť – constantia, pertinacia	407
20. zbytočnosť – supervacuitas	408
21. zmena – mutatio, varietas	411
22. zrod (zrodenie) – nativitas	413
23. žiť – vivere	415
24. život – vita	419
VI. Životné konfrontácie s písmom	
– confrontationes vitae cum scriptura.	427
citovaní autori a ich diela	
– auctores commemorati eorumque opera	454
použitá literatúra	498
Obsah.	506